

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2009 vp

Hallituksen esitys laeiksi vakuutusyhdistyslain, merimieseläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on lähettänyt 6 päivänä lokakuuta 2009 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi vakuutusyhdistyslain, merimieseläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta (HE 181/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Juhani Turunen, sosiaali- ja terveysministeriö

- lakimies Pekka Koivisto, Finanssivalvonta
- varatoimitusjohtaja, päälakimies Petri Heikkinen, Lähivakuutus osk
- johtava vakuutusasiantuntija Pia Santavirta, Finanssialan Keskusliitto
- lakimies Eija Korpi, Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA
- eläke- ja vakuutuspäällikkö Ove Herrlin, Merimieseläkekassa.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut — oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi vakuutusyhdistyslakia, merimieseläkelakia ja maatalousyrittäjän eläkelakia. Vakuutusyhdistyslakiin tehtäisiin ne yleiset yhteisöoikeudelliset muutokset, jotka ovat tarpeen johtuen uudesta osakeyhtiölaista ja sen pohjalta toteutetusta uudesta vakuutusyhtiölaista. Vakuutusyhdistystoiminnan erityispiirteiden johdosta kaikkien osakeyhtiölain ja vakuutusyhtiölain muutoksia vastaavien muutosten ottaminen vakuutusyhdis-

tyslakiin ei kuitenkaan ole perusteltua. Esityksen tarkoituksena on tehdä välttämättömät muutokset. Merimieseläkelakiin ja maatalousyrittäjän eläkelakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia, jotka johtuvat pääosin uudesta vakuutusyhtiölaista.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu, kuitenkin viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2010.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään lakeihin tehdyin lähinnä teknisluonteisin muutoksin.

Vakuutusyhdistyslakiin tehdään pääasiassa uudesta vakuutusyhtiölaista (521/2008) ja osakeyhtiölaista (624/2006) johtuvat muutokset, joilla laki saatetaan paremmin vastaamaan yhteisöoikeudellista sääntelyä.

Maatalousyrittäjän eläkelakiin ja merimieseläkelakiin on tehty tilinpäätöstä, konserniti-linpäätöstä, toimintakertomusta ja tilintarkastusta koskevia teknisluonteisia tarkistuksia, jotka osittain johtuvat vakuutusyhtiölaista.

Talousvaliokunta pitää valitettavana, että muutosten valmistelu on viivästynyt huomattavan kauan, kun uusi vakuutusyhtiölakikin on ollut voimassa jo yli vuoden. Valiokunta kiinnittää hallituksen huomiota siihen, että lainvalmisteluun on osoitettava riittävät ja pätevät resurssit, jotta lainsäädäntö olisi ajan tasalla ja eri toimijat olisivat tasavertaisessa asemassa.

Yksityiskohtaiset perustelut**1. Laki vakuutusyhdistyslain muuttamisesta**

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan vakuutusyhdistyksen osakkaita ovat vakuutuksenottajat. Lakiin on lisätty, että myös takuuosuudenomistajat ovat vakuutusyhdistyksen osakkaita, jollei yhdistysjärjestyksessä toisin määrätä.

Siirtymäsäännöksen 5 momentissa on hallituksen esityksessä ehdotettu säädettäväksi, että vain voimaantulon jälkeen merkityt takuuosuudet tuottaisivat takuuosuuden omistajalle osakkuuden vakuutusyhdistyksessä.

Valiokunta on muuttanut siirtymäsäännöstä niin, että ennen tämän lain voimaantuloa merkityn takuuosuuden omistaja on vakuutusyhdistyksen osakas vain, jos yhdistysjärjestyksessä niin määrätään. Muutos on tehty sen vuoksi, että

myös ennen lain voimaantuloa annetun takuuosuuden tuottamia oikeuksia koskevia yhdistysjärjestyksen määräyksiä voi olla tarpeen muuttaa siten, että osuus tuottaa osakkaan oikeudet.

2. Laki maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

128 a §. Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset. Pykälän 2 momentissa on korjattu virheellinen viittaus.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Lakiin on lisätty uusi 3 momentti, jonka mukaan uusien tilintarkastusta koskevia säännöksiä sovelletaan tilikauden 2011 alusta lukien. Säännöksen tarkoituksena on selventää lakiin tehtyjen muutosten soveltamista.

3. Laki merimieseläkelain muuttamisesta

197 §. Sovellettavat asetukset ja määräykset. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan säännökset vastaavat asiasisällöltään maatalousyrittäjän eläkelain 127 §:ää, jossa säädetään mm. konserniti-linpäätöksestä.

Edellä olevan johdosta merimieseläkelain 197 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohtaa on täydennetty konserniti-linpäätöksellä maatalousyrittäjän eläkelain 127 §:ää vastaavasti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisina paitsi 1. lakiehdotuksen voimaantulosäännös, 2. lakiehdotuksen 128 a § ja voimaantulosäännös sekä 3. lakiehdotuksen 197 § muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset**1. lakiehdotus**

(1—4 mom. kuten HE)

Sen estämättä, mitä 1 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetään, *ennen tämän lain voimaantuloa merkityn takuuosuuden omistaja on vakuutusyhdistyksen osakas vain, jos yhdistysjärjestyksessä niin määrätään.*

(6—12 mom. kuten HE)

2. lakiehdotus

128 a §

Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

(1 mom. kuten HE)

Eläkelaitoksen tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa ja Finanssivalvonnan pyynnöstä myös muuna ajankohtana tarkistettava, täyttävätkö eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laske-
misesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät mainitussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset tämän lain 125 §:n mukaisen vastuuvelan kattamisesta.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Tämän lain tilintarkastusta koskevia säännöksiä sovelletaan tilikauden 2011 alusta lukien. (Uusi)

3. lakiehdotus

197 §

Sovellettavat asetukset ja määräykset

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa eläkekassan harjoittaman vakuustustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset:

(1 kohta kuten HE)

2) vakuutusyhtiölain 8 luvun 17 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden, sijoituskiinteistöjen ja muiden sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tilinpäätöksen tuloslaskelmaan ja taseeseen, *sekä konsernitilinpäätöksen konsernituloslaskelmaan ja konsernitaseeseen*, näistä sijoituksista annettavista liitetiedoista ja näistä sijoituksista toimintakertomuksessa annettavista tiedoista;

3) vakuutusyhtiölain 8 luvun 24 §:n mukaan laadittavassa tilinpäätöksessä *ja konsernitilinpäätöksessä* tai toimintakertomuksessa annettavista lisätiedoista, joiden antamiseen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettut kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät velvoita; sekä

(4 kohta kuten HE)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

TaVM 26/2009 vp — HE 181/2009 vp

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Miapetra Kumpula-Natri /sd
vpj.	Antti Rantakangas /kesk	Jouko Laxell /kok
jäs.	Hannu Hoskonen /kesk	Päivi Lipponen /sd
	Harri Jaskari /kok	Petteri Orpo /kok
	Matti Kangas /vas	Sirpa Paatero /sd
	Toimi Kankaanniemi /kd	Markku Uusipaavalniemi /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.